

Kansen voor het oprapen in Oekraïne

Een agrarisch land dat heel veel kansen biedt voor Nederlandse ondernemers. Dat is Oekraïne, zeggen deelnemers aan de vab-studiereis die dit jaar naar deze voormalige Sovjetrepubliek ging. Maar het land heeft ook schaduwzijden.

Op 29 mei 2013 vertrokken 24 vab-leden met het vliegtuig van Dortmund naar Kiev. Kiev werd na het uiteenvallen van de Sovjet-Unie in 1991 de hoofdstad van het onafhankelijke Oekraïne. Oekraïne is met een oppervlakte van bijna 604.000 vierkante kilometer, 3 procent van de voormalige Sovjet-Unie, ongeveer veertien keer zo groot als Nederland. Het land telt zo'n 45 miljoen inwoners. Oekraïne heeft enorme arealen met zeer vruchtbare grond. Diverse Nederlandse agrariërs beproeven er inmiddels hun geluk. "Het is een geweldig agrarisch land dat veel kansen biedt voor ondernemers", vertelt studiereisdeelnemer Janus Kerkhofs van Van den Berk & Kerkhof Makelaars en Taxateurs in Best. "In de hele keten van boer tot winkelschap is er

behoefte aan goede ondernemers. Die zijn nodig om er bijvoorbeeld voor te zorgen dat verse producten op het juiste moment op de juiste plek liggen voor de consument. Nu zijn de infrastructuur en logistiek in Oekraïne nog zo dat dat niet lukt."

Ook volgens Coen Knook van De Dijken in Middenmeer liggen de kansen voor het oprapen in Oekraïne. "Het land is volop in ontwikkeling. Maar er is gebrek aan kennis en aan mensen die investeren." Land in Oekraïne kan overigens niet gekocht worden, maar alleen gepacht. "Dat is op zich geen probleem", zegt Kerkhofs, "maar je hebt wel te maken met veel verschillende landeigenaren, en met iedere eigenaar moet je een pachtovereenkomst sluiten." Kees Huizinga bijvoorbeeld, die de vab-studiereisdeelnemers op de tweede reisdag bezoeken, heeft maar liefst 4.500 pachtcontracten met de voormalige werknemers van de kolchozen, de oude collectieve staatsboerderijen. De voormalige werknemers kregen na het uiteenvallen van de Sovjet-Unie allemaal een stukje land van het bedrijf waarop ze werkzaam waren.

STUDIERS OEKRAÏNE

Een agrarisch land dat heel veel kansen biedt voor Nederlandse ondernemers.

Foto's: vab

Huizinga vertrok tien jaar geleden naar Kishchentsy, ruim 200 kilometer ten zuiden van Kiev, om er te gaan boeren. Hij verbouwt verschillende gewassen op 15.000 hectare land en houdt ongeveer 450 melkkoeien. Hij wil de oude melkveestal renoveren en er in de komende jaren nog twee stallen bij bouwen. Uiteindelijk moet er ruimte zijn voor 4.500 melkkoeien. De reisdeelnemers bezoeken ook een zuivelfabriek van Terra Food in de buurt van de stad Bila Tserkva, ongeveer 80 kilometer ten zuiden van Kiev. De directeur geeft een rondleiding. De fabriek ziet eruit als een West-Europese productielocatie en functioneert ook zo – er heerst een enorme discipline.

nachttrein aan in Lviv, een stad in het westen van Oekraïne op ongeveer 80 kilometer van de grens met Polen. "Lviv is meer Europees georiënteerd, terwijl Kiev Russisch georiënteerd is", vertelt Coen Knook. "Het zijn beide mooie steden." In Lviv wordt eerst een groothandelsmarkt in een markthal bezocht waar kleine bedrijfjes hun spullen verkopen. Het is er erg druk; ook veel 'gewone' consumenten doen er hun inkopen op zaterdag. Daarna rijdt de groep door naar het Nederlandse logistieke bedrijf E. van Wijk Logistics. Sinds dit jaar heeft het bedrijf een eigen vestiging in Oekraïne. In het dorpje Rakovets spreekt de groep met Bogdan Pankevych en Ivan Horak. Pankevych is honorair consul voor Neder-

'OEKRAÏNE IS EEN GEWELDIG AGRARISCH LAND'

Tegenstellingen

De derde reisdag staat in het teken van grote tegenstellingen. 's Morgens wordt een zeer modern bedrijf bezocht: rozenteler Ascania Flora met een kassencomplex van 50 hectare. De algemeen directeur van het bedrijf leidt het reisgezelschap uit Nederland rond. Machines uit Nederland voegen de rozen samen tot bossen van twintig stuks. Maar in Oekraïne mag je nooit een even aantal bloemen geven omdat dit ongeluk zou brengen. In de winkel wordt er daarom een bloem tussenuit gehaald. 's Middags wordt een bezoek gebracht aan een Sovjet-kolchoz, een oude collectieve staatsboerderij. Zo zien de meeste boerderijen in Oekraïne er nog uit. Het erf is, in tegenstelling tot de erven van de eerder bezochte boerderijen, niet opgeruimd. De stallen zijn niet schoon en er wordt geen onderhoud gepleegd aan het materiaal. De oudere eigenaar van het bedrijf geeft aan wel te willen vernieuwen, maar hij heeft investeerders nodig. Personeel op de kolchozen is vaak niet zo gemotiveerd. "Ze doen wat ze moeten doen", vertelt Kerkhofs. "Ze moeten behoorlijk aangestuurd worden", voegt Knook toe. De kolchozen zijn boerderijen met potentieel: in de organisatie kan veel verbeterd worden om tot een hogere opbrengst te komen.

Logistiek en distributie

Op de vierde dag komt de vab-groep met de

land en vertelt over de netwerkactiviteiten die hij onderneemt om Nederland in West-Oekraïne te promoten. Volgens hem is het in het westen van Oekraïne veel gemakkelijker zakendoen voor Europese bedrijven dan in het oosten. Horak vertelt over de activiteiten van het Oekraïense bedrijf Galtrans. In 2004 is het bedrijf opgericht en het is uitgegroeid tot een grote lokale speler. Galtrans doet zowel export van goederen als import vanuit de rest van Europa.

Geitenboerderij

Op de laatste reisdag gaat het vab-gezelschap naar Bernard Wilem op een uurtje rijden van Lviv. Deze agrarisch consultant is een geitenboerderij begonnen. Er lopen meer dan honderd geiten rond die gemiddeld zo'n 4,5 liter melk per dag geven. De melk wordt voor 2 euro per fles verkocht in de supermarkt. Het is echt een luxe-product. Het bedrijf is zeer strak georganiseerd. De stallen zijn superschoon en met eenvoudige middelen heeft Wilem een goede interne logistiek opgezet. Aan het eind van het bezoek kan van de geitenkaas, -yoghurt en -melk worden geproefd. Dan loopt de reis op z'n einde. Er worden nog wat souvenirs gekocht in Lviv en aan het eind van de middag stappen de vab'ers vol indrukken op het vliegtuig naar Dortmund.

Agenda

Studiebijeenkomst

Duurzaam groeien in de melkveehouderij

Datum: 10 september 2013

Tijd: 15.00 tot 20.00 uur

Locatie: zie www.vabnet.nl

Kosten: 180 euro excl. btw

(niet-leden 360 euro excl. btw)

Meer informatie: www.vabnet.nl

Tweedaagse Duitsland

Van regionale tot wereldwijde afzetmarkt

Datum: 10 en 11 oktober 2013

Locatie: Eltville am Rhein

Kosten: 375 euro excl. btw

(niet-leden 465 excl. btw)

Meer informatie: www.vabnet.nl

Najaarsseminar

Geld als water!

Datum: 7 november 2013

Tijd: 13.00 tot 20.00 uur

Locatie: midden van het land, zie vabnet.nl

Kosten: 180 euro excl. btw

(niet-leden 360 euro excl. btw)

Meer informatie: voorafgaand aan jaarvergadering, zie www.vabnet.nl